

Oglas, pripisana itd. Izkazu i radunju se na temelju običaj. cistiha ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglase itd. Izkazu se naplatom ili položkom pošt. Medionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne prima, naka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se na plaća poštarina, ako se izvana napislo „Reklamacija“.

Cakovnog računa br. 57749. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom raste malo stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podnu.

Notisani dopisi se na vrhućju nepodpisani ne izkazu a neprankirani ne primaju. Predplaća se poštarinom stoje 10 K u obće, 5 K za svake godine ili K 5— odn. K 2-50 na pol godine.

Izvan carovine više poštarina. Plaća i izkazu se u Pull.

Pojedini broj stoji to h., malo to h., koll u Pull, toll izvan leto.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari Laginja i dr. pošta J. Krmpotić i dr.“ (Via Gubla br. 5), kamoneka se na naslovilju sva pisma i predplate.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Pull. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera Br. 1, II. kl.).

Iz carevinskoga vieća.

Beč 18. 6. 1908.

U današnjoj sjednici razpravljeno je drugi prešni predlog zast. grofa Kolovrata izučiti se podpore pod oružju pozvanih pričuvinih vojnika.

Na početku sjednice podnesli su njemački zastupnici raznih struja upito na vladu radi izgreda na sveučilištu u Gracu. Kod promaknuća jednog djaka za doktora došlo je natme između liberalnih njemačkih djaka i kršćanskih djaka i seljska do okršaja. Radi tog događaja stavio je slobodni socijalist Breitner predlog, da se digne sjednicu i ureće posebnu sjednicu u 6 sati po podne, na kojoj će se razpravljati o tom pitanju. Predlog je ostao u manjini.

Kod predloga za podporu obiteljima rezervista govorili su češki generalni govornici Lisj (radikalac) i Filipinsky (socijalista). Nakon govora grofa Kolovrata bila je prešnost predlogu jednoglasno priznata. U raspravi o samom predmetu govorili su zastupnici Kunicki, Fros, Stohandel, Buzinal i Stark. Predlog je zatim upućen vojno-obrabenom odboru.

Podpora su vinogradarstvo.

Kršćanski socijal zast. Schrafft obrazil svoj predlog o podpori vinogradarom, koji su nastradali u Dolnoj Austriji usljed slockere i zbog mraza.

Za predlog govori njemački nacionalac zast. Weidenkoffer.

Govornici su dalje zastupnici Korošec i Sillingör.

Na koncu sjednice upitao je vodja njemačkih stranaka zast. Sylvester predsjednika da li će sazvati konferenciju, predsjednika sviju stranaka parlamenta radi razprave o poznatih događajih na sveučilištu u Gracu.

Predsjednik odgovori da će toj želji zadovoljiti.

Beč 19. 6. 1908.

Današnja sjednica spada među one, koje su postale glasovite radi burnih događaja. U jutro izazvali su buru njemački radikali, poslije podne češki socijalisti.

Zast. Malik i drugovi (trojica njih) stavili su na početku sjednice prešni predlog u poslu događaja u Gracu, nadalje, da se zatvori sveučilište u tihomosti radi poznatih događaja. Za citanje tog predloga došlo je između njemačkih radikala i nacionala s jedne strane te među njemačkih kršćanskih socijala do izvanredno burnih prizora koji su trajali čitav četvrti sat. Kad su pak njemački kršćanski socijali stavili predlog, da vlada pozove na red rektora nekog sveučilišta Dra. Elnera, to je uvriedio njemačke seljake Štajerske, ponovili su se prijašnji prizori u povećanoj mjeri.

Zatim je slijedio nastavak rasprave prešnog predloga zast. Schraffla, koji ide zatim, da se dade podpora vinogradarom Dolnje Austrije.

Kao generalni govornici za prešnost govorili su njemački kršćanski zastupnici Jukel i Eisenhut.

Prešnost predloga prihvaćena je zatim skoro jednoglasno.

O samom predlogu razvila se podulja rasprava, kod koje sudjelovahu zastupnici Gugenberg, List, Malik te od južnih Slavina, zastupnici Dr. Ploj, Dr. Hočevar i Blankini Dvorski savjetnik i član „Sveze jugoslavenskih zastupnika“ Dr. Ploj zauzeo se je osobito toplo za regeneraciju slockerom uništenih vinograda u Primorju u obće, napose u Istri, dokazav statističkim podatci, da je u tom pogledu Istru najzanemarenija pokrajina Austrije. U Istri nije se niti četvrtina slockerom uništenih vinograda obnovilo, jer slockerni vinogradari ne nalaze pomoći svi od državnih oblasti. Govornik proporuči prisutnom ministru poljodjelstva neka bi se u tom pogledu nešto učinilo za Istru. Zatim se je govornik svrnuo na ostale južne vinorodne pokrajine iztknuvu potrebu znatne vladine podpore.

Zast. Hočevar govorio je o potrebah vinogradara Kranjske i Gorčke, za koje se je do sada od strane vlade vrlo malo učinilo. Preporučio je vladi neka uzdrži državni razsudištu u svojoj upravi, te da se pobrine za to, da bi se u raznih strankah spomenutih pokrajina ustrojilo pokusne vinograde.

Zast. Blankini osvrnuo se na stanje vinogradara Dalmacije predbaciv vladi, da mnogo obećuje, ali malo ovršava. Radi toga ju pozove neka bi se živahnije i uztrajnije dala na regeneraciju vinograda njegove domovine. Preporučiti istoj da nastoji kod vlade u Ugarskoj neka bi se i tamo uvelo stroge zakone proti patvaranju vina. Konačno prosvjeduje proti strukovnom listu „Neue Weinzeltung“ koji predbacuje Dalmaciji, da se za nju od strane države mnogo žrtvovalo.

Kao generalni govornici govorili su zast. Mečer i Brunna preporučiv objeica u raspravi nalazeći se predlog.

Pošto se je izvjestitelj Zeiner osvrnuo na razne prigovore i preporuke bijahu predlog sa odnosnima resolucijama skoro jednoglasno prihvaćen.

Na koncu sjednice stavio je među ostalimi i češki socijalista Němec upit na predsjednika radi napadaja čeških radikala na zastupnika Svečanog u Pragu, te koje je ostro napro predsjednika čeških radikala zast. Klöfaca. Za njegovog govora bilo bi došlo do šaka između čeških socijalista i radikala, da nisu posredovali češki zastupnici drugih stranaka. Socijalisti navallili su kao biesni na zastupnika Klöfaca grozeći mu se šakama. Ovoga obranilo njegovi prijatelji i zemljaci. Tim nemilim prizorom svršena je sjednica, u kojoj su do podne izazvali sablazan Niemci u poslije podne Slaveni i. j. Česi.

Buduća sjednica biti će sutra u 11 sati.

U Beču, 20. IV. 1908

Borba između Poljaka i Rusinā u Galičiji.

U današnjoj sjednici našli su opet jednom odjek žalostni prizori, koji se već desetljeća ponavljaju između braće Poljaka i Rusinā u Galičiji.

Nakon obavljene formalnosti došao je na raspravu prešni predlog rusinskih zastupnika, kojim idu zatim, da se u Galičiji promjeni dosadašnji upravni sustav. Rusinski zastupnik i ravnatelj jedne rusinske gimnazije Ceglnski obrazložio je vrlo obilnim govorom prešnost svog predloga opisiv najernijim bojama političku upravu svoje domovine. Posljednje izbore za zemaljski sabor Galičije pripodobio je borbi bikova u Španiji. Kod te borbe — nluu se Poljaci plašili nikakva erodstva, samo da pobijede sa svojim kandidati. Tako se je moglo dogoditi, da su izabrana bila 24 poljaka zastupnika u rusinskih izbornih kotarih. Govornik nekrivi radi toga nebratskoga postupanja samo Poljake, nego također cesarsku vladu i njezino činovništvo, koje bijaše svuda u službi Poljaka kao slepo orudje proti Rusinom.

Pošto su Rusini uzalud pomod tražili kod domaćih i srediojih oblasti zbog nečuvnog postupanja političkih činovnika, to bijahu konačno prisiljeni, da se obrate na najviše sudiste u tom pogledu, na carevinsko vijeće, koje bi imalo pozvati vladu, da stane na put zlorabam političkih činovnika u Galičiji.

Predsjednik poljačke stranke Dr. Glombinski uzeo je prvi rieč, da odgovori svomu predgovorniku i da pobije njegove navode. On požali, što se rusinska ili radikalna ukrajinska stranka služi klevetom i osvađanjem, i to puteu svojih listovah, na sastancih i skupštinah, pa eto sada i u parlamentu — proti suzemljakom Poljakom. Tim hoće, da zavedu sve one, koji nepoznaju pravog stanja u Galičiji ali Poljaci nemogu toga dopustiti te će on nastojati, da neuputečne poduč i da pobije mnogobrojne krive navode predgovornika.

Da se može uspješno klevetati Poljake Galičije krivo je to, što je ta zemlja nepoznata ostalim narodom Austrije, već dakle i istim upraviteljem centralnih oblasti. U našoj zemlji vlada — reče — nakon posljednjeg umerstva namjestnika grofa Potockoga, silno ogorčenje, koje će se ostojti razpravom jedino još više izbjalliti. Poljaci će klub radje izbjeći nepodno razpravu nego li, da jošto ulje uja u razplamsalu vntru.

Prešni predlog ide zatim, da se postavi posebna nadkontrolu zemaljsko-državnoj upravi Galičije. Ta uprava nije dođube uzorna, ali nije ni gora nego li drugdje, a pod pokojntm namjestnikom poboljšana je u velike.

Zatim navadja govornik naprotive Rusina Galičije na temelju službenih podataka na školskom polju od god. 1861. amo. Tada je postojala samo jedna rusinska gimnazija dočim ih imado danas pet. Sva učiteljska u istočnoj Galičiji jesu danas dvojezična t. j. poljaka i rusinska; u zemaljskom saboru rusinski je jezik ravnopravan poljskomu; rusinske su obdine upravljaju samostalno a službeni im je jezik rusinski; u zemaljskom odboru nalazi se uvijek jedan Rusin; u zemaljskom školskom vijeću moraju po zakonu biti bare četiri Rusina; imado sudova u istočnoj Galičiji, na kojih nelma u obće nijednog

činovnika Poljaka. U nijednoj drugoj pokrajini Austrije, neuzivaju zemaljske manjine — izuzam možda Niemce — toliko prava, koliko ga imaju Rusni u Galičiji. Danas imado u Galičiji 2564 poljačkih i 2298 rusinskih škola. Govornik zaključiti sa izjavom, da će Poljaci glasovati proti prešnosti predloga.

Rusinski socijalista Ostapczuk izticao, kako je postojelo vladin sustav u Galičiji samo nastavak historičkog stanja ovo zemlje, kadno je lahkoumno plemstvo propust mojoj domovini pripravilo.

Vodja poljačkih demokrata zast. Stanplinski, koji je pred malo čedana stuplo sa svojom strankom u sveobći poljski klub, kazao je pred dvie godine na jednoj skupštinah, da će u Galičiji biti sve dotle zlo, dok ne budu tamo ceste popločane ljubavnimi plemića. Zatim polemizira govornik proti predgovorniku, koji da je mjesto dokaza, navadjao same bajke. U interesu Galičije i čitave monarchije — zaključiti govornik — neka se izpita žalostno odnoba Galičije i neka se ovome zlu doskobi.

Starorusin Dr. Hlibowizki reče, da se nalazi u neugodnom položaju jer mora, da oprovrgne osvade mlodorusina ili ukrajnjaca, kojimi su se za i poslije zemaljskih izbora proti njegovoj stranci služili. Govornika su zatim njegovi zemljaci Rusini i socijalisti neprestano pretrgavali tako, da je u parlamentu vladala neprestana vika i buka. Predbacivali njemu i njegovoj stranci, da su izdajice svoga naroda, da su se Rusiji prodali, da im je Rusija novcem pomagala kod posljednjih zemaljskih izbora itd. itd. Zast. Hlibowizki branio se je junacki, dokazujući na temelju strukovnjakih izjava, da su oni od davne davnine u Galičiji, da Rusini sačinjavaju jednu granu velikog ruskog naroda, da se dieli ruski narod u tri grane t. j. u malorusku ili rusinsku, u bielorusku i velikorusku. Pojam narodni valja dloiti od politike. On i njegova stranka, premda se priznaju Rusima, neimaju razloga, da stamptiziraju sa današnjom službenom Rusijom. Oni neće cloniti službone Rusije svo dotle, dok neuvode koli u nutranjoj, toll u izvanjskoj svojoj politici slavenske nazore. Ona se mora osloboditi berlinskog štinitčtva. I mi starorusi — reče — imademo da obratunamo sa Poljaci Galičije, ali današnje opravke valja izravntati mirnim i prosvjetnim putem (Živahno povladjivanje poprutilo je posljednje rieči).

Ministar nutarnjih posala barun Bloberth uzme u obranu političku upravu Galičije naglavu, da su prilubeži radi tobožnjih progona rusinskog naroda u Galičiji bez svakog temelja. Ako imado prekršaja tamo, to su prekršaji pojedinačni i proti pojedincem. U ime vlado prosvjeduje proti osvadam nabacujim na umereno namjestnika grofa Potockoga, koji se je odlikovao svojom marljivošću, neprirodnostju i jednakom ljubavi prema jednoj i drugoj narodnosti svoje zemlje.

I novi namjestnik — nastavi govornik — izjavio je u nastupnom govoru, da će jednako upravljati zakone bez razlike vjera i narodnosti. U toh će ga i vlada svastrano podupirati, jer želi vrude,

da se tamo uredi odnošaji, vrati mir i poredak. Vlada je već do sada davala izostriti svaku pritužbu i svaku prijavu proti političkoj upravi Galicije a tako će postupiti i u buduću te želi, da je posve svitan predložiti presni predlog.

Rusinski zastupnik Dr. Dnistrian-skyj predbaci zast. Hlibowizkomu i drugom, da su vodje bez vojske. Tako držovitog govora — reče — nisimo gdje čuli u ovom parlamentu. Zast. Glombinskemu dobaci, da je sa visoka govorio prema Rusinom, znajući da imade vlast za sebe. Glavna točka Poljaka je ta, da se posvo unisti Rusino. Navode Glombinskoga o napredku Rusina moglo bi se uzeti kao tobožnje darove Poljaka. Nu Rusini neprimaju darova; oni plaćaju poreza u novcu i krvi i za to traže svoja prava. U čitavoj zemlji imade samo pet rusinskih srednjih škola prema 48 poljačkih; Rusinom se nada sveučilište, a sve to je znakom, da se hoće Rusinom uzeti sadašnjost i budućnost. Nu taj se narod pripravlja na borbu, za svetu borbu svoga obitanka.

Iza toga zaključena je rasprava te bjhaju izabrani glavni govornici i to za prešnost socijalist Dazinski, proti prof Dzieduszycki, koji će govoriti u sutrašnjoj sjednici.

Beč, 21./V. 1908.

Nastavak jučerašnje rasprave.

Glavni govornik proti prešnosti rusinskog predloga starac prof Dzieduszycki govorio je mladenačkim zanosom proti prešnosti. Oko njega sakupio se je sav poljački klub i mnogo zastupnika drugih stranaka. U uvodu reče, da se nonada uspjehu pošto vladaju čudni pojmovi u parlamentu glede odnošaja u Galiciji najjed neprestanih kleveta i bajka rusinskih zastupnika proti Poljakom i proti zemaljskoj upravi. Otkad su — reče — na čelu zemaljske uprave Galicije namjestnici Poljaci, otkad se je stalo raditi za razvoj i učvršćenje rusinskog plemena u toj zemlji. Ponajprije spomenu stajne Rusina 40 godina natrag, kadno se je mislilo, da je rusinski jezik samo pučki dialekt. Na pritužbu Rusina da imadu samo pet gimnazija, odgovaraju da su poljačke gimnazije prepune, dočim nisu tako rusinske. Razmjjer taj odgovara kulturnim potrebam obiju naroda. Poljačke težnje za mirno i bratsko susretanje nisu urodile željenim usjehom. Bivši namjestnik prof Potacki nastupio je svoju službu u najboljoj namjeri, da uvede bratske odnošaje u zemlji; on je nastojao predobiti Rusine neprestanimi koncepcijami. Za njegove vlade obavili su se novi izbori na temelju sveobteg izbornog prava i nastali su u susjedstvu poznati revolucionarni dogodjaji. Kod izbora pobijedili su sjajno Rusini i tom pobjedom opojeni prikazali su se ovdje u parlamentu. Njihovo ponašanje poznato je svima. Ali kod zemaljskih izbora nisu se izpunile nade rusinskih kolovodja te su stali narod humilit i uznemirivati osokoljeni revolucijom u susjednoj Rusiji. Spomenuto razloge, koji su ubojici namjestnika turili samokres u ruke, zaključivši sa pozivom na vodje rusinskog naroda neka prekinu sa svojom prošlost, neka se raztriezne i opamete, što će biti u interesu čitave zemlje, napose njihovog naroda.

Za prešnost govorio je vrlo obširno poznati poljački socijalista Dazinski. On pozove parlament neka se već jednom pristupi k iztrazi odnošaja Galicije, koja tvori četvrtinu države i gdje prebiva 8 milijuna stanovnika. Zatim se osvrnu na navode zastupnika Glombinskoga, ministra Bienerttha i grofa Dzieduszyckoga. Govorio je vrlo rezko i oštro, što je izazvalo opetovno buru povijadivanja kod njegove stranke.

Posljednju riječ imao je predlagatelj zastupnik Ceglinski a nakon stvarnih po-pravaka prešlo se je na glasovanje o prešnosti, koja bijaše zabačena sa 168 glasova proti 114.

Zemaljski izbori u Galiciji.

Prešlo se je zatim na raspravu drugog prešnog predloga što su ga postavili Rusini i rusinski socijalisti i koji ide zatim; da se povede iztraga o zloporabah kod posljednjih zemaljskih izbora u Galiciji. Zast. Dr. Feltrazwyycz kao prvo napisani na predlogu uze prvi riječ, da obrazloži prešnost svog predloga. Krvavi dogodjaj — reče — od dne 12. aprila (umorstvo namjestnika grofa Potockoga) moran bi za svakoga biti groznom opomenom i strašnim dokazom za to, da je mjera muka rusinskog naroda prepuna i da je nesretni rusinski narod dospio do ruba zdvojnosti. Ako se i ovaj vapaj mimoidi i ako se narodu oduzme i onu posljednju nadu, koji stavlja u pučki parlament, tada će taj parlament nositi odgovornost za sve ono, što bi se u Galiciji dogoditi moglo.

Tada je pretrgnuta rasprava i predsjednik zaključivši sjednicu za sutra u 11 sati prije podne.

Beč, 22./V. 1908.

Nastavak rasprave drugog rusinskog prešnog predloga.

Sjednica započela je odmah poslije 11 sata prije podne i prešlo se je nakon priobćenju na nastavak rusinskog prešnog predloga o zloporabah kod posljednjih zemaljskih izbora Galicije. Stavljena su doduše dva predloga u tom pogledu, ali pošto rado oba o rečenih izborih, stavio je predsjednik oba istodobno u raspravu.

U današnjoj sjednici dobio je prvi riječ rusinski socijalista Wityk, koji je mirno ali odlučno polemizirao proti Starorusom, proti ministru nutarnjih posala i sa poljskimai govornici.

Za njim je dobio riječ Rusin Budzynowyki, koji nazira glavni uzrok oštine u rusinsko-poljskoj borbi u tom, što se Poljake iz Beča hucka tim, da će dobiti državnu podporu u borbi proti Rusinom i na štetu onih. Po njegovom suda mogu se u galicijske poslove samo dva ministra umješati i to ministar-zemljak za Galiciju i ministar izvanjskih posala.

Za njim progovorio je drugi Rusin, i to jedan između žeskih, i to Dr. Trylowskyi, koji je zestako napao vladajući sastav u Galiciji u obće, napose pako postupanje vladinih organa kod posljednjih zemaljskih izbora tamo.

Zanimanje u kući bijaše veoma neznanato. Govornike slušali su skoro sami njihovi zemljaci i supplementi, te po koji Poljak ili socijalista. Rasprava je trajala čitavih 10 sata i još nije svršila. Vladini krugovi smatraju tu raspravu kao obstrukciju Rusina zbog nepovoljnog njim odgovora od strane ministra nutarnjih posala.

Sjednica je zaključena u 9^{1/2} na večer i urečena buduća za ponedjeljak u 8 sata po podne.

Izborni red za vojvodinu Kranjsku.

U susjednoj nam Kranjskoj došlo je nakon ljutih bojova u i izvan sabora između dviju slovenskih stranaka konačno do sporazuma glede izborne proinake za zemaljski sabor.

Nas je i kao susjede i kao najbližu slovensku braću silno bollilo videći slušajući brato-ubojnički rat, što se je posljednjih godina u Kranjskoj vodlo ponajviše radi izborne reforme. Kano obično u životu, tako se zbivalo i tamo, da se je kod te borbe okorišćivao između prepruđih se netko treći, a taj je bio stari protivnik jedne i druge slovenske stranke, oholi i neznaniti Niemac.

Njemu su se uticalo u toj borbi za pomoć sad jedna, sad druga stranka, a on, lukavi Hejuk, poticao je između posvađano braću razdor, razpisivajući svo to više strah, neprijateljstvo i mržnju.

U zemaljskom saboru učinjen je ponovno pokus nebi li se našao način, kako bi se obje slovenske stranke narodno-uzpredna i-slovenska pučka stranka složile u načelu glede promjene i nacrtu novog izbornog reda.

U tu svrhu izabran je u posljednjem zasjedanju kranjskoga sabora ustavni odbor, kojemu je povjeren novi nacrt za promjenu zemaljskog izbornog reda.

Taj se je odbor sastao u subotu dne 9. maja, da raspravi predloženi nacrt za okolnostima, u kojima se je taj odbor sastao, bilo se je bojati, da do željenog sporazuma neće doći. Medjutim dogodilo se obratno, što mora da pozdrvi iskrenim zadovoljstvom svaki Slovenac i svaki Slaven.

U popoldnašnjoj sjednici toga odbora postignuto je poduno sporazumljenje.

Odboru je predsjedao zemaljski i državni zastupnik Dr. Kreck, a u ime odbora izvijestio je zemaljski i državni zastupnik Dr. Šusteršič.

Rasprava je bila vrlo živahna dapače kadšto i burna. Sjednici su prisustvovali također zemaljski predsjednik barun Schwarz i zemaljski poglavar dvorski savjetnik Šuklje.

Po nacrtu novoga izbornog reda, što no ga je prihvatilo ustavni odbor, imati će buduću sabor Kranjske 49 zastupnika i 1 višestatu t. j. nadbiskupa, dočim je do sada bilo ujedno sa višestatom samo 37 zastupnika.

Općenito pridržalo se je dosadašnje kurije, kojim se je dodalo četvrtu kuriju sa 11 zastupničkih mjesta. Broj zastupnika povećan je za 13 i to 11 za četvrtu kuriju i 2 nova za zemaljsko glavno mjesto Ljubljano u trećoj kuriji.

U smislu tih načelnih ustanova prihvaćene su u novi izborni red sljedeće promjene:

1. Zemaljsko glavno mjesto Ljubljana imati će u kuriji gradova k postojećim dvietma zastupnicima dva nova t. j. ukupno četiri zastupnika. U tu svrhu podieliti će se grad u dva dijela, jednaka po broju pučanstva i po poreznoj snazi. Svaki od tih dijelova birati će po dva zastupnika. Razdoba ovih izbornih kotara ostavljena je slovenskoj naprednoj stranci, koja imade sada gradsku upravu u svojim rukama.

2. Za popunjenje izbora dviju novih zastupnika u gradskoj kuriji Ljubljane uzeti će se čitav grad kao jedan izborni kolar.

3. Od 11 zastupničkih mjesta u novoj obćenitoj kuriji odpasti će jedno mjesto glavnom gradu Ljubljani a 10 mjesta razdieliti će se teritoriju na ostalu pokrajinu sa gradovi i trgovu ukupno.

Predlog o razdiobi izbornih kotara one kurije staviti će slovenska pučka stranka.

4. Iz gradskoga izbornoga okružja Kočevje — Ribnica izlučiti će se na zahitjev samih Ribničana trgovište Ribnica te će se pridružiti izbornomu okružju ostalih doljenjskih gradova i trgovišta. Po tomu će dakle od sada birati samo Kočevjo svojevog zastupnika.

5. Buduća nova promjena izbornoga reda može nastati samo tada, ako su u saboru prisutna 42 zastupnika. Ovi će zastupnici o toj promjeni zaključivati sa volčinom od triju četvrtina.

Ono nu glavne ustanovne novoga izbornoga reda za Kranjsku, o kojih će imati da raspravlja zemaljski sabor, koji će se sastati budućeg mjeseca junija. Bude li taj nacrt od sabora prihvaten, obavili će se na jesen izbori za obćenitu kuriju i popunitbeni izbor dvojice zastupnika za grad Ljubljano.

Na koncu to važna sjednice zahvalio je najprije barun Schwarz svima, koji su uspjeko pripomogli, njemu se je pridružio zemaljski poglavar Šuklje. U ime stranaka zahvalio se je Dr. Šusteršič vladi i članovima odbora, a Dr. Tavčar zahvalio se podpredsjedniku Dru. Kruku i izvijestitelju

dru. Šusteršiču. U ime Niemaca zahvalio es je barun Schwegel vladi, predsjedniku i izvijestitelju. Svi istaknuše povjestničku važnost toga dana za vojvodinu Kranjsku.

Glavna godišnja skupština

Družbe Sv. Cirila i Metoda.

U nedjelju, 31. t. m. ocl našega naroda bili će uprte u najljuzniji dio kopnene katre, u grad Pulu, gdje će zborovati zbor naše Družbe. Odlazak parobroda iz Vološkoga je na 5 sati u jutro, iz Opatiije najkasnije na 5^{1/2}. Parobrod će se zastaviti u Rabcu za primiti izletnike. Na 10 sati je dolazak u Pulu. Očekujemo mnogo naroda, svima kojima je moguća neka se požure doći na skupštinu.

Banket o kojem je bilo prije govora odpada, to je svakomu prosto ili se zaustaviti u gostionu u „Narodnom Domu“ ili ići drugamo. Ta u Puli imade gostiona na pretek, među kojim imade ih liepi broj u rukama naših ljudi. Na 4^{1/2} po podne je volki koncert što ga priredjuje „Citaoonica“.

Ulaznica 40 para.

Do vidjenja u Puli.

Franina i Jurina.

Fr. Šajeta kad bi nan se zatukli va ministracijon oni od „urešitiga partida“ Jur. Pa čo bi sp zgodno?

Fr. A brajne, mi ne bimo mogli više vako frajot. Ili I pasoni misec na priliku je guveran posla milijar i tulko korun za pute napravljat, i mi smo lipo s timi beči pulastre ili i do sata pili, a brižniti ljuden, ki su na puti delani, ni niga kum Bartoldo pravi da su prišli ti beči, leh in je reka, da će njihove žarnade stavit va račun odl komunskih interes.

Jur. A čo će reć guveran za tulko por-kacije?

Fr. A nič! Njemu će Bartoldo benj lipo segavo pisat, da smo beči „korisno“ potrošili, kako mu je „bi pisa i niko lito kada se je bl on, Bartoldo, in-suma naprav potuši i obuka z nikimi puti. Pa varamonto guveran nas je vaik kokula, zac ima stroha prid nami doklen smo benjamini odl junte in onulstega zi porta.

Jur. A zoć se još nisu skupili va šodutu oni novi muži, poglavari eli suci, kako se već pravi, ki su bili vboroni još prije dva miseca?

Fr. Sumpjijo! Čo no znaš, da su oni put pridobili va drugin korpi „urešiti“, i da Bartoldo dela sada kuntra njih i vraga i vraga, samo da no pridolu va ministracijun i da ta Bartoldo pozna taljonsko besilo „più che la pende, più la rende“ eli „fin che dura, non paura“.

Jur. Noka „dura“, neka, ma po-majku svita čemo mi još pelnut čoro nikiga čovika, ki bi mora dat subio urdin, neka se skupiju novi suci eli paž neka budu va hip novi balotacijoni. Una delle do, i sada, Frane, Boh i .

Fr. A kamo bišiz tako na odan hot? Jur. Grem bole ugore lovit, ke je postja lani on profesor.

Pogled po Primorju.

Porečki kotar:

Opština, 22. 5. 1908.

Opera u Opštini.

Mnogi će se od naših čitatelja osjećati kad pročita ovaj naslov, ali oni, koji znaju, da se slavni Opština ponosi sa svoja 72 mudraca, neće se stalno začuditi što je taj slavni grad došao konačno i do opere. E, nije šalal Ovdje se je doista pjevalo poznatu talijansku operu „Seviljski brijač“ 12. o. m. j., ali na nosu žalost oim uloge Don Basila, koju je pjevao ovdješnji Liečnik Dr. Pesante, i uloge Rosine, sve ostale uloge bijahu u rukama polomaka starih Hrvata. Pjevači ti i pjevatice zovu se naime *Luigi, Mračić, Jerošić i Šipaničići*, za koje nebi ni Don Basilio pod prisegom utvrdilo, da su to potomci starih Kalabreza ili Napolitana.

Koparski kotar:

Piran, 22. V. 1908.

Ovdje se je dne 16. o. m. sastalo za prvi put novoizabrano občinsko zastupstvo da si izabere načelnika i občinske savjetnike. K sjednici pristupilo je od 80 zastupnika, njih 35. Prisutan je bio kotarski poglavar iz Kopra najstariji zastupnik g. L. Zarotti. K izboru načelnika pristupilo se je s ceduljama. Izabran je bio sa 20 glasa g. Dr. Bubba, koji bijaše odulatan. Obć. savjetnici bijahu izabrani samo tri, i to gg. P. Vidali, L. Zarotti i A. Fonda. Kapetan Polley obćeno je zatim novom zastupstvu svoju i vladinu podporu. Izabrana bijaše deputacija od petorice zastupnika, koji su imali Dra. Bubi-u pripočeti njegov izbor. Poslije podne predstavila se deputacija novoizabranom načelniku, koji je izjavio, da izbora neprima, radi poremećenog zdravlja te iz erugih razloga. Zastupstvo će imati da izabere drugoga načelnika.

Sovinjak 23. 5. 1907.

U nedjelju dne 31. t. m. držati će se glavna godišnja skupština podružnice Družbe Sv. Cirila i Metoda za Sovinjak, u kući Antonia Zigante na 4 sata poslije podne sa sljedećim

dnevni redom:

Izvjeste tajnika. 2. Izvjeste blagajnika. Pozdrav predsjednika. Izbor novog odbora. Pjevanje i tamburanje. Inj. predlozi.

Buzet 25. 5. 1908.

† Antonija Sinčić.

Dne 10. tek. m. umrla je u Prodanih kod Buzeta Antonija Sinčić žena Ivana sudbenog vjestaka, bivšeg župana te opt. savjetnika u dobi od 40 godina svojeg života, pustivši 5 neke djece. Lahka joj bila grudica zemlje te preostaloj obitelji naše lekreno saučestće.

Voloski kotar:

Volosko 23. 5. 1908.

Dne, 8 i 9. t. m. obavilo se je ovogodišnje novčenje na Voloskom. Iz občine Kastavske uzeli su u vojnike, kako nam od tamo pišu u I. razredu 86, u II. 10, a u III. 16 mladića, ukupno 71., od kojih 12 u pričuvu. Među unovačenim nalazi se i pravnik M. B' iz Bregi, dočim su tvorci drugih djaka oslobodili. Iz one občine bilo bi stalno mnogo više unovačenih da se mnogi nenalaze u Americi, kamo su pošli trbuhom za kruhom.

Kastav, 19. 5. 1908.

Obćinski načelnik javio je zastupstvu u sjednici obč. zastupstva dne 14. konačnu odluku carske vlade o gradnji učiteljska u Kastvu, na što se je našim zastupnicima u Beču izreklo srdačnu zahvalu, što su se za to pitanje vrću zauzeli. Zaključeno je također da se odmah pristupi k odkupu potrebitog zemljišta izpod „Fortice“ od privatnika. Zastupstvo imenovalo je svojih proćeniteljom g. V. Simčića.

Ravnateljstvo učiteljska dobilo je od namjesništva nalog, da sastavi nacrt potrebitih prostora i da to tim prije u Trz odštampa. Ukupna avota proračunana je na 185.000 K, od čega mora občina 1/4 prije gradnje u državnu blagajnu uložiti.

Podgrad 25. 5. 1908.

Razveselili smo se kad smo doznali, da je naš suobćinar g. Fran Cek poslo kotarskim živino-ličnikom na Voloskom t. j. u sjednici naše kotarske političke oblasti — jer se je tim primaknuo svomu domu i nama će u potrebi biti blizi. Nu još više bili bismo se razveselili, da su nam ga poslali amo nego li na Volosko. gdje ga doduše trebaju, ali ne toliko, koliko ga trebamo mi ovdje.

Naša je kotarska gospodarska zadruga već opetovano molila, da bi nam se u Podgrad dalo živinara ili živino-ličnika, jer ga silno trebamo zbog velike oduležnosti od Voloskog u slučaju nagle potrebe i radi znatnog broja domaće živinje.

Naš kotar imade po zadnjem popisu od 1900. godine 387 konja, 793 goveda, 12.837 ovaca i 2.856 krmaka. Od tada se je broj živina osobito govedje pomnožio, napose u občini Podgrad radi mljekarske zadruge u Kruštel, kamo nose naši seljaci svoje mljeko. Broj goveda bili će stalno danas oko 1000.

Taj broj domaće živadi, koja treba često lećničko pomoći, pokazuje dosta jasno da mi trebamo ovdje vrlo često posebnog živino-ličnika. Trebamo ga stalno više nego li u Voloskom i radi toga molimo predpostavljene oblasti, da nam daju posebnog živino-ličnika ili da podiele postojeći djelokrug tih ličnika u kotaru Voloskom i da oslane jedan sa sjedištem u Voloskom, drugi sa sjedištem u Podgradu.

Putanstvo ovoga kotara bilo je neobično uzemireno vieću, da je cesarska vlada ili ministarstvo željeznica dalo predkoncesiju poznatom židovskom graditelju i poduzetniku Münzu za predradnje za gradnju nove željeznice preko Učke na Rieku. Stajalo nas je truda dok se je nared umirilo tim, da sa predkoncesijom nije rečeno, da će se ona željeznica graditi, ili još manje, da će ju graditi ili gradnju poduprijeti država. Takove predkoncesije daje vlada obćeno, jer ju ništa ne stoji. U našem slučaju spekulira rečeni Münz na svoju ruku i na svoju odgovornost. Još možemo kazati našemu stanovništvu ovoga kotara, da su naši zastupnici u Beču preporučili gradnju željeznice Herpelje-Sapjane ili Jurdani i da će oni gradnju te željeznice i u budućnosti svimi silami poduprijeti i zagovarati.

Na preporuku naših prijatelja dozvoljena nam je u solu Javorje poštanska sabiraonica, na čemu smo zahvalni i ravnateljstvu i rečenim zagovornikom ali želim bismo, da bi nam sl. Ravnateljstvo pošta i brzojava uslišalo tim prije i drugu molbu t. j. za drugu pomoćnu silu kod pošta u Podgradu i za dvoprežnu poštansku vožnju iz Kozine u Podgrad. Željno očekujemo povoljnu rještibu i te molbe.

Lošinjski kotar.

Lošinj 23. 5. 1908.

Polovicom ovoga mjeseca obdržavala je talijanska pučka stediiona u Malom Lošinju godišnju glavnu skupštinu, na kojoj bijahu u novo ravnateljstvo izabrani sljedeći članovi: Dolenc, Katarinčić, Martinolić, Kamalić, A. G. Nikolić i S. G. Nikolić. Ova se gospoda doduše smatraju Talijancima i pišu se talijanskim pravopisom ali svoga hrvatskoga porijekla nobi mogao zatajiti nitko od njih. Na ovakvih se eto stupovih oslanja talijanstvo naše Istre.

Krčki kotar:

Kras, kod Dobrinja, 17. 5. 1908.

Gospodin Franc Cibor u Kandiji kod Rudolfova a Kranjskoj učinio je za našu

crkvu sv. Antona tri drvena žrtvenika: glavni i dva pobočna. Djelo je, takovo da je pravna ciena nadmašilo naše očekivanje, te mu se uprava u ime eljelokupnog pučanstva najljepše zahvaljuje, preporučujući ga svakome za ove vrsti radnje.

Zahvaljujemo ujedno i svim onim našim seljanima i seljankama, koji su doprineli, da se je naša crkva mogla okititi svjetlonikom, novim crkvenim ruhom i novim oltarima, a osobito pako hvata budi izsrčena našim Krasanima u Americi. Dao Bog, da se i unapred u tim dalekim krajevima sješte domaćih potreba sela. Zahvalnost puka neće uzmanjcati, a stalno niti plaća od Boga.

Crkvena uprava.

Razne viesti.

Narodni darovi.

Za Družbu Sv. Cirila i Metoda primili smo:

Od g. Josip Puhaj iz Laništa, sabranih na predlog gosp. Ivana Stronjo iz Brgjuda . . . . . K 2 86

Od gg. Jakova Vivoda-Frančić i Emerant Kajin u Buzatu sabranih dne 24. 5. 1908. u „Gospodarskom društvu“ u Sv. Martinu . . . . . 3-20 do zadnjega broja primljenih . . . . . 491-21 ukupno . . . . . K 497-27.

Za Hrvate u Banovini.

U sjednici carovinskoga vieća u Beču od dne 8. o. m. upravljena je na ministra predsjednika Interpelacija u prilog Hryata u Banovini, koju je podpsalo preko 168 zastupnika Hrvata, Slovence, Čeha, Poljaka i Rusima. Bude li nam dopustio prostor lista prolupiti ćemo ju u cijelosti, a danas javljamo samo upit:

I. Je li Vašoj preuzvišenosti poznato, da mal ne od godine dana u Hrvatskoj vladaju absolutistički odnaji, da je nametnuta teroristička vladavina, da je novi sabor ponovno odgođen, da na banskoj stolici ne sjedi više ban nego jedan magjarski oponent, da u Hrvatskoj nema više osobne sigurnosti ni za privatne osobe ni za javne činovnike, da se je profanirao najveći hram znanosti, da je usljed toga morala ogorčena mladost na dulje ostaviti oskrnuto sveučilište, da po svemu tomu ugled svietle krune trpi i da su u Hrvatskoj nastali takovi azijatski odnoaji, da jur sačinjavaju očitu pogibelj za sveukupnu monarhiju?

II. Je li Vaša preuzvišenost upozorila na ovu pogibelj mjerodavno faktora i je li Vaša preuzvišenost pozvala ugarsku vladu, da u Hrvatskoj mora dopustiti, da se ustavno vlada. Ako nije, je li Vaša preuzvišenost voljna nužne korake u ovom pogledu bezodvlačno učiniti najenergijeje očuvati ugled i interese monarhije, te o tom tim prije obširno izvestiti zastupničku kuću.

Uredjenje jezikovnog pitanja u Dalmaciji.

Iz Zadra nam pišu:

Nova jezična osnova već je gotova i ovih dana će biti poslana centralnoj vladi na potvrđenje sa strane ovdješnjeg namjesništva. Polvrda će biti samo čin formalnosti, jer je jezična osnova već unaprijeđ bila izradjena u suglasju centralne vlade. Novom jezičnom osnovom uređuju se istodobno jezično pitanje u svim državnim uredima u Dalmaciji, usljed koje uredbe bit će hrvatski jezik kao unutarnji uredovni jezik u svim dalmatinskim državnim uredima uveden.

Novom jezičnom uredbom za Dalmaciju talijanski se jezik ograničuje samo na vanjski saobrađaj i to u smislu, da će na talijansko podneske se morati odgovoriti talijanski. Tim će se udovoljiti potpunom talijanskim zahtjevima, da mogu u materinjskom jeziku obćiti sa državnim vlastima. Što se pak unutarnjeg jezika tiče, to se ovo pitanje ne tiče u obće Talijanca. Talijanci ne nadinjavaju u Dalmaciji nikakvu nacionalnu manjinu, tako da bi se moglo zahtjevati jednakopravnost jezične uporabe. Radi ovih razloga izgleda, da se jo vlada

da odlučila za uvedenje unutarnje uredovnog hrvatskog jezika. Njemački će se jezik ograničiti jedino na saobrađaj sa centralnim vlastima, što pogledom na to da nova jezična osnova uređuje samo uporabu jezika u zemlji, ne dolazi u obće u obzir.

Širite „NAŠU SLOGU“.

Oglas.

Oni članovi koji su izstupili iz društva „Udruza sv. Mihovila“ radi budi si kojeg razloga, biti će primljeni u društvo bez platiit ustupninu, ako se koji želi vratiti. Joakim Ferlan predsjednik.

Oglas.

Podpisano društvo pozivlje svoje članove na godišnju glavnu skupštinu koja će se obdržavati u četvrtak dne 4. junija 1908. u 3 sata po podne u maloj dvorani „Narodnog Doma“ u Voloskom.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika prošle skupštine.
2. Izvjeste ravnateljstva glede prošle godine i predloženja obraduna.
3. Zaključak glede uporabe čitavog dobitka.
4. Izvjeste glede nakupa villo Trieste i zaključak glede primitka novih članova i glede promjene društveno pogodba.
5. Rasprava i zaključak glede daljnjeg razpolaganja sa villama „Peppina“ i „Triestina“.

VOLOSKO, dne 24. maja 1908.

Istarsko društvo za promet pokretalina i nepokretalina i za gradnju kuća za prodaju — društvo na ograničeno jamčenje u Voloskom-Opštini.

Predsjednik:

Dr. STANGER, m. p.

Poziv

na

VI. redovitu glavnu skupštinu,

koja će se obdržavati dne 14. lipnja 1908. u 5 sati po podne u vlastitim prostorijama društvene kuće br. 1370 sljedećim dnevnim redom:

- Čitanje zapisnika zadnje skupštine.
- Izvjeste upravnog odbora.
- Biranje odbora.
- Slučajni predlozi.

Malološinjsko društvo za štodnju i zajmove.

Mali Lošinj, 25. svibnja 1908.

Š. Kv. Cosulich, upravitelj.

Kroz zadnjih osam dana biti će izloženi na uvid zadrugarom društveni računi u prostorijama društva.

Broj 940.

Oglas natječaja.

Usljed zaključka općinskog zastupstva od 11 ovog mjeseca, raspisuje se natječaj na jedno mjesto redarstvenog stražara, što se ima popuniti kod ovog općinskog glavarstva, sa platom od mjesečnih kruna 100 isplattvom posteljatno, i sa platom za službeno opravu u iznosu godišnjih 150 kruna isplattvom u dva godišnja antecipatna obroka iz općinske blagajne.

Natjecatelji za ovo mjesto moraju dokazati poznavanje hrvatskog jezika u pismu i govoru i talijanskog i njemačkog jezika u govoru.

Molbe imaju se podnesti podpisanom glavarstvu najkasnije do 15. junija ove godine.

Glavarstvo općine Veprinac

I ČI ČI, 20. maja 1908.

Natječajnik:

BACHICH.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI

Prima zadržare, koji uplađuju sadržinskih dijelova jedan ili više po kruna 2.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član to plaća od istoga 4 1/2 %.

Plaća bez ikakvog odbitka.

Vraca ili štednju uložene iznose do 2000 K bez predhodnog odkasa, a iznosa od 2000 K ako se nije kod ulaganja anglažno ustanovio vodi ili manji rok sa odkasom, uz odkas od 3 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadržarom, i to na hipoteku i zadržavnicu uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podno i 3—6 sati poslije podno; u nedjelju i blagdana.

Uredovna pisarna i blagajna nalazi se u viale Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod dešno, gdje se dobivaju publicke informacije.

Ravnateljstvo.

Gradsko kupalište

i liječilište mrzлом vodom i električnom strujom, mazanjem parnim kupeljima i liječenje parom u gradu Karlovcu na Korani.

Liječilište stoji pod rukovodjenjem posebnog liječnika kao i vrstnih poljevača maseura.

U samom kupalištnom perivoju nalazi se moderno uređeni hotel sa 20 soba i restauracijom; a u samom gradu više udobnih svratišta i dobrih restauracija. Cijelo kupalište sa svimi zgradama i perivoj jesu električno razsvijetljeni.

Položaj grada sa krasnim, uređenim i sjenatim šetalištima na sve strane kao i prekrasna okolica grada, čine ljetni boravak u gradu Karlovcu vanredno ugodnim i prijatnim.

Poblizje ubavjesti daje
Poglarstvo slob. i kr. grada Karlovca.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.
Telefon br. 45—22.

Jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, ruma, astme (lažnog disanja), naspavanja, živčane i uhu, neurastije, glavobolje (mi-gräne) kucanja srca, zubobolje, mučevne slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenju postelje, neujnosti, nesvjestice, naglušnosti, drhtanja na tijelu, influence skopčane sa bolovcu hrbta, hlađenja (malokrvnosti), želudačnih grčeva, bezelčnosti, lechtae, punokrvnosti, svih udnih grčeva, hogo-chondrie, ljetesnih grčeva, hiamorrhoida, kao i kod sveobite slabosti itd. služi kao nenaukrivljivo sredstvo, poslije elektro-magnetičeka, struja cietim čovjeku, najviše djeluje, čine se rečeno bolosti u naj-nišim telom djeluju, čine se rečeno bolosti u naj-nišim telom djeluju, čine se rečeno bolosti u naj-nišim telom djeluju, čine se rečeno bolosti u naj-nišim telom djeluju.

Poznatu je i liječnik kod čavednih bolosti viteratno elektrisanje, ali upotrebljivo, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremeno kroz telo prolazi, dočim naprotiv tomu struja, elektro-magnetičnog, križa ili zvezde R. B. broj 86967, kako je jur rečeno, umjereno nadnom neprekidno na telo djeluje, što svakako bržom zlečanju dovodi, nego li prvi postupak. — (D. 20)

godina staro bolesti izlečeno su sa mojim strojem R. B. broj 86967 izraženo zahvalo kao i od odličnijih slojava izdane svjedočbe i priznanice iz svijih strana svijeta pohranjene su u mojoj pisamohrani, gdje stoje svako u svako doba na vidu. **ŠIE NIJEJAN LIK NIE POMOGAO, MOLIM POKUSATI MOJ STROJ,** jer je to sigurno sredstvo protiv gora uzročenim bole stima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi bio izlečen najdulje u roku od 45 dana, doniva novac natrag.

Upozorajem osobito p. u obinstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltlinim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvezda R. B. broj 86967 osobito se hvati i uživa vanrednu dopadnost peradi svoje izvratne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slabo gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabi se kod ostarijih 20 godiš. kroničnih bolostih.

Dopisivanjo i narube obavljaju se i u hrvat skom jeziku. Pouzdem li tako se novac unapred po šalje, razaslijo glavna prodavaona za tu i inozemstvo.

ALBERT MÖLLER,

Budimpošta, V41. Kolar,
Vadarska ulica br. 84.

Oglas natječaja.

Otvora se natječaj općinskog tajnika mjestu općine Zminj. Ovo mjesto je sada provizorično dok nastupi u krepost zakon od dne 12./8. 1907. pokrajinskog zakona u korist općinskih činovnika.

Sa ovom službom skopčani je godlanja plaća od kruna 1200.

Moliti moraju poznati dobro hrvatski jezik i po mogućnosti i talijanski te otposlati dokumetirane molbe direktno na osobu Franja Pučić, načelnika u Zminju i to do 15. lipnja 1908.

Općinsko glavarstvo u Zminju.

Načelnik:
Pučić.

M. P.

Svakovrstne slamnate šešire.

Preporučam se slav. općinstvu i gosp. trgovcem, da imadom trgovinu slamnatih šešira na malo i veliko.

Ciène umjerene.

Točna podvorba.

Gienik na zahtjev badava.

FRANJO CESAR, v Slob,
pošta Domžalo kod Ljubljano.

Želudčane kapljice

prije zvane i poznate pod imenom

Markove kapljice

sredstvo protiv slabosti želudca, imenito protiv pomanjkanja teka za jelo, protiv grizu i grčevina u želudcu i trbuhu, protiv nadutosti od vjetрова. Poslije teškog mastnog ili proklijanog jela podupiru naravna probava, 1 tucet 4k, 5 tuceta 17 K, 10 tuceta 32 K, franko postavljeno na svaku poštu.

Molim izvolite mi poslati još 12 bočica želudčanih kapljica jer mi nužno trebaju pošto na meni opravu nadotvora. Boko Pazil, Kaštel stari.

Molim poslati mi jedan tucet kapljica pošto pošto sam uvjeren već kod prijateljskih naručba da djeluju izvratno, to ču svakom zgodom tako molim prijateljima preporučiti. — Ovakovih dopisa, koje na mogu sve ovdje navesti imadom još mnogo, te stoje svakome na vidu.

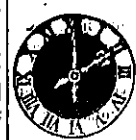
Ove kapljice pripravlja samo Gradska ljekarna u Zagrebu, pak zato treba kod naručbe pisati točno na adresu:

Gradska ljekarna Zagreb,
polag trga sv. Marka 20.

Prva slavenska tvornica ura za terajevu

Franjo Moravus,

BRNO. Nova ulica 25. MORAVSKA.

ure za crkvene zvonike, dvorca, škole, tvornice, — vječniice, ljetnikovce — samo u izvrstnoj izrabli vrlo jeftino.

Čuvane nadzorne ure. Gienik izljuje se na zahtjev badava. Najviše odlikovanje za izvratne proizvode IZVOZ.

Želite li

da Vam pošljem moj ilustrovani cjenik sa preko 100 slika. Osjeguracija (garancija) sa više godina. Svaku neoštećenu stvar primam natrag a novac povraćam.

Zepna remontor ura od nikela for. 1'55
Amerik. zlata double ura . . . . . 5—
Kuhinjski sat . . . . . 1'20
Budilica sat . . . . . 1'20
Budilica u noći svietleća . . . . . 1'50
Budilica sa dva zvonilca . . . . . 1'75

Mih. Horovitz,
Krakov, Dietgasse 57/45.

REUMATIZAM, neuralgija, ischias, bodac, ulozil, natekline, reumatično trganje u glavi, zubima i zglobovima liječi se jedino uspješno uporabom

„Paralyasian-Linimenta“

po vis. kr. zem. vladi odobren i zakonom zaštićen lijek nadmašuje sve ostale lijekove u djetovstvu.

Čuvajte se patvorina!
Cijena boč 1-60.

Dobiva se u svim ljekarnam. Glavno skladište: Ljekarna PEČIĆ sada dr. B. Vouk — Zagreb.

Udaja!

Trgovac, 80 god. star, sa liepom manufakturom radnjom i jedini kraljevski činovnik, 36 god. star, sa dobrom plaćom obijeca zdravi ljudi, traže sobi žene.

Djevojke ili udovice, između 20 i 35 god., dobro kucanice, koje donosa miraz od 6 do 10 hiljada kruna, a ozbiljno misle da se u velikoj varoši u Hrvatskoj dobro udome, neka se obrate na: Zavod za oglašivanje, X. Vranšević, Zagreb, Preradovićev trg broj 10, pod šifrom „Udaja 10“. — Rekomandiranom, plamtu priložiti fotografiju i marke 2x35 filra za daljnju otpremu i odgovor. Diskrecija, zajamčena.

300.000 u 3 srebrenim kraljicama u Berlinu godina 1901. 1904. 1906.

J. KOPAC

Čestita djelo i rlatna kraljica u Vidnu godina 1902.

Čestita kraljica i zlatna križ u Rimu godina 1903.

Svjjećarna na paru

J. Kopac, Gorica, ul. Sv. Antona b. 7.

Priznanje prof. svećenika, svjetom starešinstva, p. b. javnom obdaru svjetla i pjevanju kraljica vođa. Kilogram po K. 5. Za prijevoz jamstva K. 3000. Tuzina Myrtinae, Stylax, stija, i stakla i stakla svjetlo po željnoj cijeni. Ča. Trgovcima preporučam svijeće za pogrebe, na bogatstvo, čvca, večerni svjetlo i med. najljepših vrsta sa voćna nika čvca. Jedn vođa kraljica u svjetlo mačini po najviše čestitaj cijeni.

20 kraljica kraljica kraljica kraljica.

Javna zahvala.

Teškim srcem s mnogim izkazima iskrenog saučesća prigodom smrti dobre supruge, očajnošć majke

KATARINE UJČIĆ rođj. ŠEPIĆ

smatramo dužnosti, da se ovime najljepše zahvalimo svim rođjacima mile pokojnice, koji su nastojali da ublaže pokojnici bol i da nas ublaže. Osobitih hvala svima gg. svećenicima, te koji su nosili vijencić i prisustvovali sprovodu neprezaljene.

Svima budi od nas iskrena livala!

JUŠIĆ-MATULJE, 21. maja 1908.

Rasvijećena obitelj Ujčić.